

bindmiddel

Nationale Synode brengt Dordt

'Misschien moeten we eerst wel eens met elkaar naar de Efteling. Soms kan er al verbroedering ontstaan als je gewoon met elkaar optrekt. Kerkmensen zijn zo snel geneigd teveel te praten.' Het is de ontboezeming van de remonstrantse voorman Tom Mikkers tegen gereformeerde-bonder Jan Hoek in de glossy *Dordt*. *Dordt* verscheen naar aanleiding van de Nationale Synode 2013 in Dordrecht. Het fraai vormgegeven magazine bevat veel hartenkreten van mensen, vooral theologen, die willen verbinden. Zo is er de Duitse theologe Margot Kässmann die kerkelijke verdeeldheid 'een fataal signaal' vindt. 'Het is in de seculiere samenleving van vandaag al heel wat om überhaupt te zeggen: ik ben christen. Daarin staan we als christenen heel dicht bij elkaar.' PKN-er Gerrit de Fijter, initiatiefnemer van de Synode, pleit ervoor kerkmuren af te breken en elkaar de hand te geven. Volgens onderzoek onder vierduizend christenen van allerlei richtingen schaamt 90% van de Nederlandse christenheid zich voor de verdeeldheid op het Nederlandse kerkelijke

erf. Voor Willem Schoonen van dagblad *Trouw* is Dordrecht 'de verkeerde plek voor uw Nationale Synode. Want de associatie met die vermaarde synode van vier eeuwen geleden is precies wat we in deze tijd niet moeten hebben; de associatie met een synode die overeenkwam wat dé waarheid was, en naar welke regels gelovigen zich te schikken hadden.' Schoonen pleit ervoor om van de aanbodzijde: 'dit is wat de kerk te bieden heeft, dit is wat uw geloof moet zijn' over te steken naar de vraagzijde: 'wat is uw geloof, en welke kerk heeft u daarbij nodig?'

De glossy *Dordt* is voor € 5,95 verkrijgbaar in de betere boekhandel

stof afblazen

Weinig vernieuwend

Ad van Nieuwpoort en Marco Visser zijn beiden verbonden aan de Nieuwe Bijbelschool. Dit initiatief signaleert een roep om inhoud in kerk, theologieopleiding en samenleving. Die inhoud vinden we door terug te gaan naar de bijbelse bronnen, nadat daar fiks stof van afgeblazen is. De Nieuwe Bijbelschool organiseert onder meer 'onbevangen bijbelklassen', en levert een poule van sprekers voor talloze cursussen. Daarnaast probeert de Nieuwe Bijbelschool het bijbelse verhaal opnieuw vruchtbaar te maken voor het publieke debat in samenleving en bedrijfsleven. Daar komt onder andere het boekje *De bijbel op de Zuidas* uit voort, en nu ook de nieuwe bundel *Tegengif*. Een sympathiek initiatief, die Nieuwe Bijbelschool. Ik wil wel!

Maar eerlijk gezegd viel het boekje mij na die ronkende achtergrond nogal tegen. *Tegengif* is niet veel meer dan een dunne verzameling nogal vrome preken. Door de vele binnen-bijbelse aannames en verwijzingen

lijkt het vooral geschreven voor een binnenkerkelijk protestants publiek, dat redelijk thuis is in de bijbel en nog beter thuis is in de protestantse theologie van de laatste eeuw. Het gezwollen taalgebruik en de expres niet-vloeiende vertalingen van het Amstelpreekteam helpen ook niet. Niet-kerkelijken of anders-kerkelijken zullen zo niet makkelijk tot de schoonheid van het Boek achter dit boek doordringen. De auteurs zitten zo vast in hun eigen wereld en manier van lezen, dat ze voorlopig het stof niet van die oude bronnen afblazen. Jammer. Wie doet het dan wel?

door Wieteke van der Molen

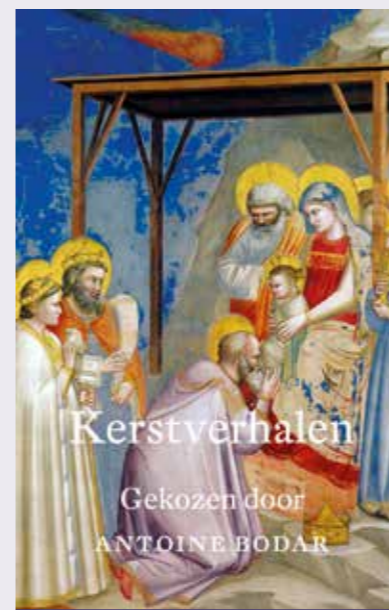
Tegengif. Profetische berichten uit 1 & 2 Koningen, Ad van Nieuwpoort en Marco Visser, uitgeverij Skandalon, € 14,50

kerstverhalen

Met kerstmis 2012 was Antoine Bodar één van de Nederlanders die door het Museum Catharijneconvent werden uitgenodigd kerstverhalen voor te lezen. Bodar deed dat op eerste kerstdag 2012. Het bleek hem onverwacht moeilijk een goed

kerstverhaal te vinden. Beschikbare kerstverhalen bleken 'te kinderachtig of te sprookjesachtig, of te ongegrond'. En 'dus' stelde Bodar een eigen bundel met kerstverhalen samen. Van Tsjechov tot Böll en van Bertus Aafjes tot Godfried Bomans. Een mooi en bruikbaar naslagwerk voor gemeenten die worstelen met de vraag welk verhaal zij de kinderen dit jaar zullen vertellen.

Kerstverhalen, gekozen door Antoine Bodar, uitgeverij Meinema, € 18,90

dat hoort niet

Recht voor zijn raap

'Een volk heeft een ander volk verdreven. Dat hoort niet!' Zó, dat statement staat! Het zijn woorden van de Franse filosoof en publicist Régis Debray die terugblijkt op de proclamatie van de staat Israël in 1948. In *Brief aan een Israëliëse vriend* richt Debray zich tot zijn vriend de Israëliëse historicus Elie Barnavi, met vragen over en kritiek op de Israëliëse politiek aangaande het Israëliësch-Palestijnse conflict. Hij is woedend over 'zoveel leugens en bedrog', en daarom spaart hij vriend

noch vijand. Hij spaart ook Barnavi niet. 'Door op eieren te lopen, durven wij geen voet voor de andere te zetten. Dus kies ik er voor om je alles ronduit voor de voeten te gooien.' Debray confronteert zijn vriend met sterke en historisch onderbouwde argumenten, doorspekt met cynisme en humor. Hij doet dit zo stellig en overtuigend dat Barnavi in het laatste hoofdstuk, als een antwoord, verzucht: 'Ik had je brief zelf kunnen ondertekenen'. Toch heeft Barnavi wel degelijk kritiek, hij verwijt zijn Franse vriend gebrek aan nuance en beticht hem van een teveel aan sacraliteit en een gebrek aan inzicht in Realpolitik. Een punt van kritiek mijnerzijds is het moeilijke taalgebruik. Zinsneden als 'de kwadratuur van de cirkel van de goj, een te realiseren krachttoer voor de uitverkorene' deden mij regelmatig afhaken. Een boek voor een breed lezerspubliek? Nou, nee dus! En blijven Debray en Barnavi vrienden? Laatstgenoemde besluit met: 'Wij hebben hoognodig behoefte aan stemmen zoals die van jou, ongeduldig, scherp, mopperig, soms buitensporig, maar altijd humaan en, per slot van rekening, liefdevol. Waren alle critici van Israël maar zoals jij... Getekend: je trouwe vriend Elie Barnavi.

door Johannes Regnerus

Brief aan een Israëliëse vriend, Régis Debray, uitgeverij Van Gennep Amsterdam, € 14,95

verbeelding

Gedichten zijn de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie. Een gedicht spreekt je aan of niet. Dat is heel persoonlijk, en onder meer afhankelijk van de thematiek, de woordkeuze, het rijm, de cadans van het geheel en het appèl dat op je verbeelding wordt gedaan. Als een

dichter gaat uitleggen wat hij of zij bedoelt schiet de beeldspraak blijkbaar tekort. Dichter Kees Blokland, onder andere bekend van de *Doperscafés in Amsterdam*, heeft de neiging tot duiding, zowel in zijn gedichten als in zijn nawoord. In het nawoord legt hij uit dat de gedichten zijn 'gemodelleerd rond vier begrippen'. (...) 'De gedichten geven gestalte aan hedendaagse menselijke emoties en overwegingen.' Ook in de gedichten zelf wordt het nodige gedeut. Mijn advies aan de dichter: *show, don't tell*. Laat ruimte voor je lezer om zich geprikkeld te voelen. De tekeningen van Famke Hajonides zijn fraaie weergaven van meesterwerken door de eeuwen heen. Het boekje is mooi gestileerd opgemaakt en de woordkeus van Kees Blokland is weloverwogen. En toch had ik graag gezien dat de verbeelding meer aan de macht was gekomen. <<

Van alle tijden, Kees Blokland (gedichten) en Famke Hajonides (tekeningen), uitgeverij Cees Duine, Giethoorn, € 15,-

De zonnnetjes bij de besproken boeken & bladen geven de waardering van de recensent weer. Die kan uiteenlopen van één zonnnetje (niet best) tot vijf (mag op uw nachtkastje niet ontbreken).